

MRO-AKTUELLT (13/2010)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 6 december 2010

MRO kursen

Helgen 13-14 november hölls MRO:s kurs i riskanalys och revision. Vi lånade lokaler av kommunen i Mjölby. Det är samma lokaler som används för lokförarutbildning i Pro Train AB:s regi. Peter Heller från TJF, till vardags bland annat lokförarinstruktör i dessa lokaler, hjälpte MRO med lokal och andra praktiska arrangemang. MRO är mycket tacksam för denna hjälp. Peter Sjöquist, till vardags vid SJ stab Trafiksäkerhet, skötte undervisning på ett utomordentligt sätt. De huvudavsnitt som Peter gick igenom var för riskanalysen:

- krav på säkerhetsstyrningssystem och riskanalys
- principer för riskanalys
- översikt analysmetoder och gemensam säkerhetsmetod för riskvärdering
- What If?-analys
- Ändringsanalys
- dokumentation och åtgärder

och för säkerhetsrevision:

- krav på säkerhetsstyrningssystem och systemrevision
- principer för planering och genomförande av revisioner
- översikt revisionsmetoder
- revisorns uppdrag och roll
- dokumentation och åtgärder

Tolv elever från sju olika MRO-föreningar är nu fullproppade med kunskap i dessa två ämnen. I sinom tid kommer de att få intyg på att de har genomgått kursen.

Läraren i full aktion (foto R Hellborg)

Transportstyrelsens fordonsregister

Som nämndes i förra MRO-Aktuellt så accepterade inte Transportstyrelsens (TS) juridiska avdelning den överenskommelse som järnvägsavdelningen träffade med MRO:s arbetsgrupp. Detta meddelades till MRO:s ordförande per tele strax före förra MRO-Aktuellt distribuerades. I samma telesamtal nämnde TS-representanten att järnvägsavdelningens chef nu har för avsikt att försöka arrangera så att våra föreningar visserligen måste registrera sina fordon, men att de slipper registeravgiften. Häromdagen kom per tele resultatet av detta försök från järnvägsavdelningen. Juristernas svar är att inga grupper får särbehandlas.

Alltså: juristernas besked är att vi måste registrera och betala!

Riksdagens trafikutskott

Regeringens proposition med titeln "Avgifter i Transportstyrelsens verksamhet" omnämnd i förra MRO-Aktuellt behandlades i trafikutskottet för några veckor sedan. Utskottet avstyrkte samtliga motionsförslag (dessa motioner nämndes också i förra MRO-Aktuellt). Dock skriver utskottet i sin sammanfattning "...noteras med tillfredställelse att Transportstyrelsens styrelse har godkänt att museijärnvägar ska undantas från huvudregeln om självkostnadsprincipen i de nya avgiftsföreskrifter som myndigheten avser att fastställa." Utskottets överväganden inleds så här:

Riksdagen antar regeringens förslag om att Transportstyrelsens verksamhet i form av tillsyn, ärendehandläggning och registerhållning i huvudsak ska finansieras med avgifter inom

MRO-AKTUELLT (13/2010)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 6 december 2010

samtliga trafikslag. Härigenom görs konkurrensvillkoren mellan de fyra trafikslagen mer jämförbara och det trafikslagsövergripande synsättet kan främjas i enlighet med gällande transportpolitiska principer.

Utskottets hela betänkande finns på riksdagens hemsida. Du kan också få det genom att sända ett mail till info@museibanorna.se.

Riksdagens beslut i avgiftsfrågan

Torsdagen 2 december sa riksdagen ja till regeringens förslag om avgifter. Före beslutet debatterade ett stort antal ledamöter regeringens proposition. Många ledamöter framhöll den börda avgifterna kommer att bli för museijärnvägarna. Björn von Sydow höll sista inlägget före beslutet. Björns inlägg är värt att återges:

Herr talman! Enligt propositionen är skälet att införa en avgiftsfinansiering av Transportstyrelsens verksamhet i form av tillsyn, ärendehandläggning och registerhållning att man därigenom gör konkurrensvillkoren mellan de fyra trafikslagen jämförbara och att det trafikslagsövergripande synsättet kan främjas i enlighet med gällande transportpolitiska principer. Den saken är inte relevant för museijärnvägar.

Vi kan också gå vidare och titta på andra delar i propositionen. Regeringen understryker också att avgiftens storlek i möjligaste mån ska svara mot den kostnad den offentliga tillsynsverksamheten medför. Hur belyser vi det när det gäller museijärnvägar och, för all del – om det hade varit på riksdagens agenda – andra historiska kulturella delar av transportsektorn?

Museibanornas Riksorganisation har avlämnat ett remissyttrande i den här frågan. Jag har varit med i en arbetsgrupp som har gått igenom det och sett att det bland annat handlar om att söka minska risker vid järnvägstrafik när någonting rör sig, inte står still uppställt på ett museum utan rör sig. För

att genomföra uppgiften att minska risker vill man vidta en del riskminskande åtgärder.

Vad det bör handla om är en riskminskning där vinsten blir större än kostnaden för denna åtgärd. Här har mina kolleger gått igenom vad det är som skulle kunna vara risker. Hur ska man kunna bedöma dem? Vad är det för risker med en museijärnväg där tåg med låga hastigheter kör på sommaren etcetera? Vad skulle det kunna handla om? När man ser på den historiska statistiken och räknar enligt Räddningsverkets sätt att belysa vad riskerna är vid ett trafikförlopp finner man att de svenska museijärnvägarnas sammanlagda risk handlar om i storleksordningen ungefär 50 000 kronor om året. Om man kräver att riskminskande åtgärder ska betala sig blir det väldigt små pengar. Kolleger! Under valrörelsen kom det ett förslag från Transportstyrelsen om avgifter som man kunde förstå skulle vara långt högre än vad som rimligen kan bäras av museijärnvägar, som sammanlagt har ungefär 6 miljoner kronor i trafikinkomster. Det är en skillnad mellan ett järnvägsmuseum med sina fordon och ett museum där man ställer upp saker som inte rör på sig. 6 miljoner – det ursprungliga beloppet från Transportstyrelsen var alldeles stort i förhållande till det.

Det blev kritik från dåvarande infrastrukturministern, det blev kritik från den dåvarande socialdemokratiska oppositionen och från andra ledamöter i riksdagen. Man ville inte att museijärnvägarna drabbades av så höga avgifter att deras kulturella verksamhet skulle riskeras. Transportstyrelsen har ändrat sin uppfattning successivt – augusti, september, oktober. Jag tycker att deras förändringar går i rätt riktning. Men jag saknar ett kvitto från regeringen i den här diskussionen. Det finns ingenting i propositionen som visar vad regeringen står för, och det är ändå regeringen som styr riket, inte Transportstyrelsen. Jag tycker att det är underligt att regeringen inte kommer till riksdagen med någon egen ståndpunkt, trots att flera av oss parlamentariker tog upp frågan under valrörelsen. Jag menar att ett tydligare ställningstagande från riksdagen i dag i förhållande till regeringen, nämligen i form av ett tillkännagivande, vore på sin plats.

Det hela är ganska underligt, och det har belysts under diskussionen i kammaren. Med en realistisk

MRO-AKTUELLT (13/2010)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 6 december 2010

bedömning av vad Transportstyrelsens tillsynsverksamhet skulle kunna prissättas som, vad den skulle kunna tillföra, när vi upp till ca 50 000 kronor. Det är ändå mer än en promille, till och med någon procent av vad museibanorna över huvud taget har för trafikinkomster under ett år. Det gör att jag tycker att det är föga motiverat att ha den här formen av avgifter över huvud taget. Det hade varit bättre, det är min slutsats, om vi hade haft regeringens klara ståndpunkt och om riksdagen i sin skrivning från majoriteten i utskottet hade givit regeringen en klar anvisning om hur den här frågan ska styras framgent så att Transportstyrelsen vet vad som ska gälla – hur mycket man än kan uppskatta Transportstyrelsens successivt förändrade förhållningssätt. Med anledning av detta yrkar jag bifall till reservation 2, Särskilda hänsyn vid avgiftsutformningen.
(Applåder)

Beslut taget av Transportstyrelsen

Efter riksdagens beslut den 2 december om avgifter och regeringens beslut den 3 december om ändrade förordningar och om bemyndigande för TS att ta ut avgifter kunde TS generaldirektör idag den 6 december skriva under beslutet om ändrade föreskrifter. Därmed kan ändringarna träda i kraft den 1 januari 2011.

Aktuella avgifter från 1 januari 2011

Transportstyrelsen tar ut en avgift för att pröva en ansökan.

Produkt/tjänst	Avgift
Godkännande av delsystem för järnväg	Löpande timtaxa 1 400 kr (1)
Undantag från tekniska specifikationer för driftskompatibilitet	Löpande timtaxa 1 400 kr (1)
Godkännande av spåranläggningar eller fordon för tunnelbana och spårväg	Löpande timtaxa 1 400 kr (1)
Godkännande för sökande som enbart bedriver kulturhistorisk verksamhet	Löpande timtaxa 500 kr (max 5 000 kr/per ärende) (1)

1) Avgiften för handläggning av ansökningar om godkännande baseras på handläggarens använda tid. Det innebär att ett full-

ständigt underlag för Transportstyrelsens godkännandeprövning medför att handläggningstiden och därmed även kostnaden kan hållas nere.

Transportstyrelsen tar ut en fast, årlig avgift för registerhållning.

Produkt/tjänst	Årlig avgift
Register över järnvägsfordon	130 kr/fordon

Avgifterna kommer att kungöras den 15 december i TFSF 2010:184, Transportstyrelsens föreskrifter om avgifter inom järnvägsområdet.

Mer finns att läsa på TS hemsida.

MRO årsmöte och höstmöte

Protokollet från föreningens årsmöte lördagen 2 oktober och minnesanteckningar från söndagens (3 okt) gemensamma möte med MRO och JHRF finns nu på hemsidan. Minnesanteckningarna från MRO mera informella del på lördagen bör inom kort hamna på samma ställe.

MRO vårmöte 2011

Vid höstmötet beslöts att föreningen med tacksamhet accepterar inbjudan från Stockholms spårvägar att hålla vårmöte lördagen 12 mars 2011. Sammankomsten planeras börja genom samling vid spårvagnshållplatsen vid Sergelstorg kl 12.00 för spårvagnsfärd mot Djurgården. Avgång kl 12.12. Återresan efter mötet i Alkärrshallen blir kl 16.30. Beräknad återkomst till Sergelstorg kl 16.50. En mycket viktig diskussionspunkt vid mötet kommer att bli fortsatt hantering av avgiftsfrågan. MRO:s arbetsgrupp planerar att delta vid mötet.

Ragnar Hellborg / MRO:s ordförande